

ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

*Сидоренко О.М., Розенко О.В.
Донецький національний медичний університет*

Англійська мова в наш час стала мовою міжнародного спілкування. Три чверті світової пошти передається англійською мовою. Більша частина всієї наукової періодики і вісімдесят відсотків всієї комп'ютерної інформації також англійською мовою, що прийшла на зміну мови аристократів дев'ятнадцятого століття – французької та латинської, що була мовою церкви, науки і дипломатії більше п'ятнадцяти століть. Володіння іноземною мовою на високому рівні стає однією з умов професійної компетентності. Попит на фахівців, які добре знають англійську мову, буде збільшуватись і в майбутньому.

Протягом останніх десятиліть величезна кількість іноземних студентів, замість традиційного навчання на підготовчому відділенні та освіти державною мовою, віддає перевагу вступу на перший курс з умовою здобуття медичної освіти англійською мовою. Університет повинен забезпечити підготовку всіх дисциплін на професійному рівні виключно англійською мовою. Для цього відкриваються підготовчі курси та лінгвістичні центри, де кваліфіковані викладачі англійської мови проводять заняття з мови за професійним спрямуванням. Значна кількість науково-педагогічних працівників після отримання вчених звань доцента та професора вже мають сертифікат з мовної освіти рівня B2 згідно з підпунктом 4 пункту 1 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021. Але рівень B2 не завжди відповідає якісному володінню мовою, виникають труднощі під час спілкування зі студентами, викладач не розуміє питань та може некоректно сформулювати відповідь. Причин таких труднощів є кілька: по-перше студенти з різних країн світу мають різні лексичні, вимовні й граматичні особливості мови, по-друге викладачі, не мають фахової філологічної освіти та досвіду викладання іноземною мовою, по-третє рівень B2 передбачає володіння загальнонавчальною лексикою, а не спеціальною медичною. Тому результат навчання на мовних курсах передбачає як володіння іноземною мовою за професійним спрямуванням, так і вміння розуміти питання студентів, формулювати відповіді, розвивати здібності мислити іноземною мовою, складати лекції та презентації, самостійно вивчати літературу за фахом англійською мовою, писати та друкувати наукові статті.

Для вміння користуватись мовою на комунікативному рівні рецептивного засвоєння, як засобу для отримання необхідної інформації, стає недостатньо. Ґрунтуючись на дослідженнях психолінгвістів, зазначимо, що в процесі оволодіння мовою відбувається формування мовного апарату заново для кожної мови, що

вивчається. При цьому задіюються обидві півкулі кори головного мозку – як ліва, що виконує функцію регуляції мови, так і права, що регулює впізнання і сприйняття. Отже, необхідно правильно проводити процес навчання іноземної мови на рівні асоціативного сприйняття. Початку цього процесу передує навчання вимови й інтонації. Становлення вимови і розвиток фонематичного слуху слід проводити в невеликих групах по 5-6 осіб. Правильно дібрана система комунікативних вправ, робота в парах і підгрупах, складання діалогів за зразком діалогу-основи, конструювання діалогу сприяє ефективному розвитку мовних навичок.

Для побудови логічно зв'язаного речення потрібні також певні граматичні навички. Засвоєння граматичного матеріалу необхідно проводити поетапно і послідовно: уявлення та ознайомлення з новою граматичною конструкцією; тренування і закріплення шляхом виконання різних вправ; застосування в усній і письмовій мові. Маючи певні граматичні знання, лексичний запас і вмюючи користуватися словником, уже потім починаємо перекладати різну наукову літературу, анотації та рекомендації. Через відмінності в ладі мов виникає необхідність у додаванні або виключенні одного і більше слів. В англійському реченні існує суворо закріплений порядок слів. Крім граматичних трансформацій, виникає необхідність і в лексичних трансформаціях. Найбільш уживані слова однієї мови, в іншій мають більш вузьке або навіть термінологічне значення. Лексичні трансформації можуть бути викликані і семантикою слова. У семантиці відображаються ознаки предмета, його зв'язок зі світом. Також необхідно враховувати норми сполучуваності, бо усталені поєднання однієї мови не збігаються з поєднаннями в іншій. Це викликає необхідність підшукувати відповідні поєднання в мові перекладу. Основне слово, як правило, зберігається в перекладі, друге часто перекладається словом, що має інше логічне значення, але виконує ту ж саму функцію. Стилістичні заміни так само можливі і необхідні, як граматичні та лексичні.

Однак, досить часто при перекладі наукової літератури, підготовки лекцій, презентацій, тощо, що бувають термінами, не виникає небезпека згладити і знебарвити оригінал або, навпаки, зробити переклад більш забарвленим стилістично. Нейтралізація, як правило, веде до найбільш повного і адекватного перекладу.